

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Αποδογισμοί Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για την Προαγωγή της Διαφάνειας, Δογοδοσίας και Διαβούλευσης

Τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, οικονομικά σκάνδαλα (όπως της Lehman Brothers), περιβαλλοντικές καταστροφές (βλ. Ασωπός ποταμός) και φαινόμενα διαφθοράς (πρόσφατα παραδείγματα αυτά της Siemens και της Daimler) αναδεικνύουν την αναγκαιότητα της λογοδοσίας των δημόσιων και ιδιωτικών επιχειρηματικών οργανισμών με στόχο την προαγωγή της διαφάνειας και υποστήριξης της διαβούλευσης με το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Παράλληλα, με την πρακτική της υποχρεωτικής έκδοσης των ετήσιων οικονομικών απολογισμών, επιχειρήσεις ανά τον κόσμο επιλέγουν να δημοσιεύσουν, σε εθελοντική βάση, εκθέσεις όπου καταγράφουν τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά αποτελέσματα της επίδοσής τους ανά έτος χρήσης. Αν και η σύνταξη τέτοιων απολογισμών στις περισσότερες χώρες είναι καθαρά εθελοντική, σε ορισμένα (ευρωπαϊκά και όχι μόνο) κράτη έχει καταστεί υποχρεωτική η δημοσίευση πληροφοριών κοινωνικής και περιβαλλοντικής επίδοσης κυρίως, με στόχο το επενδυτικό κοινό να έχει μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα της εταιρικής επίδοσης. Μάλιστα, η υποχρεωτική δημόσια διάθε-

ση στοιχείων εταιρικής κοινωνικής και περιβαλλοντικής επίδοσης προβλέπεται να αυξηθεί στο μέλλον, λαμβάνοντας υπόψη πως η αποτελεσματικότητα της αγοράς είναι άμεσα συνυφασμένη με την αποτελεσματικότητα και βιωσιμότητα της επιχείρησης και ότι στη δεκαετία 1995-2005 οι επενδύσεις σε κοινωνικά υπεύθυνες επιχειρήσεις (Socially Responsible Investments – SRIs) αυξήθηκαν από \$639 δισ. σε \$2,29 τρισ. (Social Investment Forum [SIF], 2006).

Η σύνταξη απολογισμών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ), με βάση διεθνώς αποδεκτά πρότυπα, επιτρέπει την πληρέστερη παρακολούθηση και καταγραφή των επιμέρους πτυχών της μη-χρηματοοικονομικής επίδοσης μιας επιχείρησης, ενώ παράλληλα προάγει τη συγκρισιμότητα μεταξύ οργανισμών. Επικρατέστερο πρότυπο έχει αναδειχθεί το πλαίσιο οδηγιών Global Reporting Initiative (GRI), του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, το οποίο εφαρμόζουν ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις στην Ελλάδα. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2005 το 22% των ελληνικών επιχειρήσεων που δημοσίευσαν απολογισμό ΕΚΕ υιοθέτησε τις οδηγίες GRI, ποσοστό που σταδιακά αυξήθηκε και έφτασε το 83% για τους απολογισμούς που εκδόθηκαν για το έτος 2008. Η πρακτική της εξωτερικής επαλήθευσης των στοιχείων που συμπεριλα-

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΗΡ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΣ

Λέκτορας
Περιβαλλοντικής
Στρατηγικής Διαχείρισης,
Τμήμα Περιβάλλοντος,
Πανεπιστήμιο Αιγαίου

βάνονται στον απολογισμό ΕΚΕ, αν και δεν έχει διαδοθεί ευρέως στον ελληνικό χώρο, διασφαλίζει την ακρίβεια της πληροφορίας και συνεπώς έχει αναδειχθεί σε κρίσιμη παράμετρο της συνεισφοράς και υπεύθυνης πληροφόρησης. Το Εργαστήριο Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Πολιτικής και Διαχείρισης του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου αξιολογεί την πληρότητα των απολογισμών ΕΚΕ που εκδίδουν οργανισμοί και επιχειρήσεις στην Ελλάδα από το 2005, βάσει μεθοδολογίας που στηρίζεται στο πλαίσιο οδηγιών GRI. Αν και ο αριθμός των επιχειρήσεων που δημοσιεύουν τέτοιο απολογισμό στην Ελλάδα είναι μικρός συγκριτι-

κά με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, οι πρακτικές κατάρτισης και η πληρότητά τους παρουσιάζουν στοιχεία διαχρονικής βελτίωσης.

Η ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών για την προαγωγή της σύνταξης απολογισμών ΕΚΕ είναι απαραίτητη. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε κρίσιμους κλάδους της ελληνικής οικονομίας (π.χ. τουρισμός και ναυτιλία) και σε ρυπογόνες δραστηριότητες (π.χ. κλάδοι χημικών και πετρελαιοειδών). Ταυτόχρονα, απλοποιημένα πρότυπα απολογισμών ΕΚΕ θα πρέπει να αναπτυχθούν και να προαχθούν προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), που συνιστούν και την πλειοψηφία των επιχειρήσεων. Οφείλει βέβαια και το κράτος, στο βαθμό που προάγει τη λογοδοσία, τη διαφάνεια και τη δημόσια διαβούλευση, να υποχρεώσει άμεσα τα υπουργεία και τις νεοσύστατες περιφέρειες να εκδίδουν απολογισμούς κοινωνικής και περιβαλλοντικής υπευθυνότητας σε περιοδική βάση. Τόσο το κράτος όσο και οι επιχειρήσεις οφείλουν να ανταποκριθούν στο περισσότερο έντονο από ποτέ κάλεσμα της κοινωνίας για διαφάνεια, λογοδοσία και διαβούλευση. Η σύνταξη απολογισμών ΕΚΕ συνιστά μια αναγκαία συνθήκη προς αυτή την κατεύθυνση και σίγουρα συμβάλλει στην προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης όταν υλοποιείται με τρόπο συνεπή και αξιόπιστο. ■